

**P
R
I
Z
R
E
N
I
E
N
I
T**
ECJE NË TRASHËGIMINË MODERNE TË

NË RRUGËT E PRIZRENIT, MES GURËVE TË KALLDRËMIT DHE FASADAVE TË VJETRA, QËNDROJNË ENDE DËSHMI TË NJË KOHE TJETËR – PERIUdhËS MODERNISTE. NDËRTESA TË NDËRTUARA MES VITEVE 1960 DHE 1990, ME LINJA TË DREJTA DHE FORMA TË GUXIMSHME, DIKUR MISHËRONIN NJË ËNDËRR PËR NJË TË ARDHMË TË NDRITUR DHE DINAMIKE. SOT, DISA PREJ TYRE KANË HUMBUR FUNKSIONIN E TYRE, DISA JANË TRANSFORMUAR, NDËRSA TË TJERA QËNDROJNË SI MONUMENTE TË HESHTURA TË NJË EPOKE QË PËRPIQEMI ENDE TA KUPTOJMË.

NGA SHTËPIA E MALLRAVE "LIRIJA" TE HOTEL "THERANDA", NGA FABRIKAT E DIKURSHME SI "PRINTEX" DHE "FAMIPA" DERI TE QENDRAT PUBLIKE SI STACIONI I AUTOBUSËVE DHE QENDRA SHËNDETËSORE, SECILI PREJ KËTYRE OBJEKTEVE KA MBAJTUR BRENDA TIJ HISTORITË E PUNËTORËVE, BLERËSVE, UDHËTARËVE E BANORËVE TË QYTETIT. ATO NUK ISHIN THJESHT NDËRTESA – ISHIN RITMI I PËRDITSHMËRISË, VENDTAKIME TË JETËS URBANE, PIKA REFERIMI NË KUJTIMET E NJERËZVE.

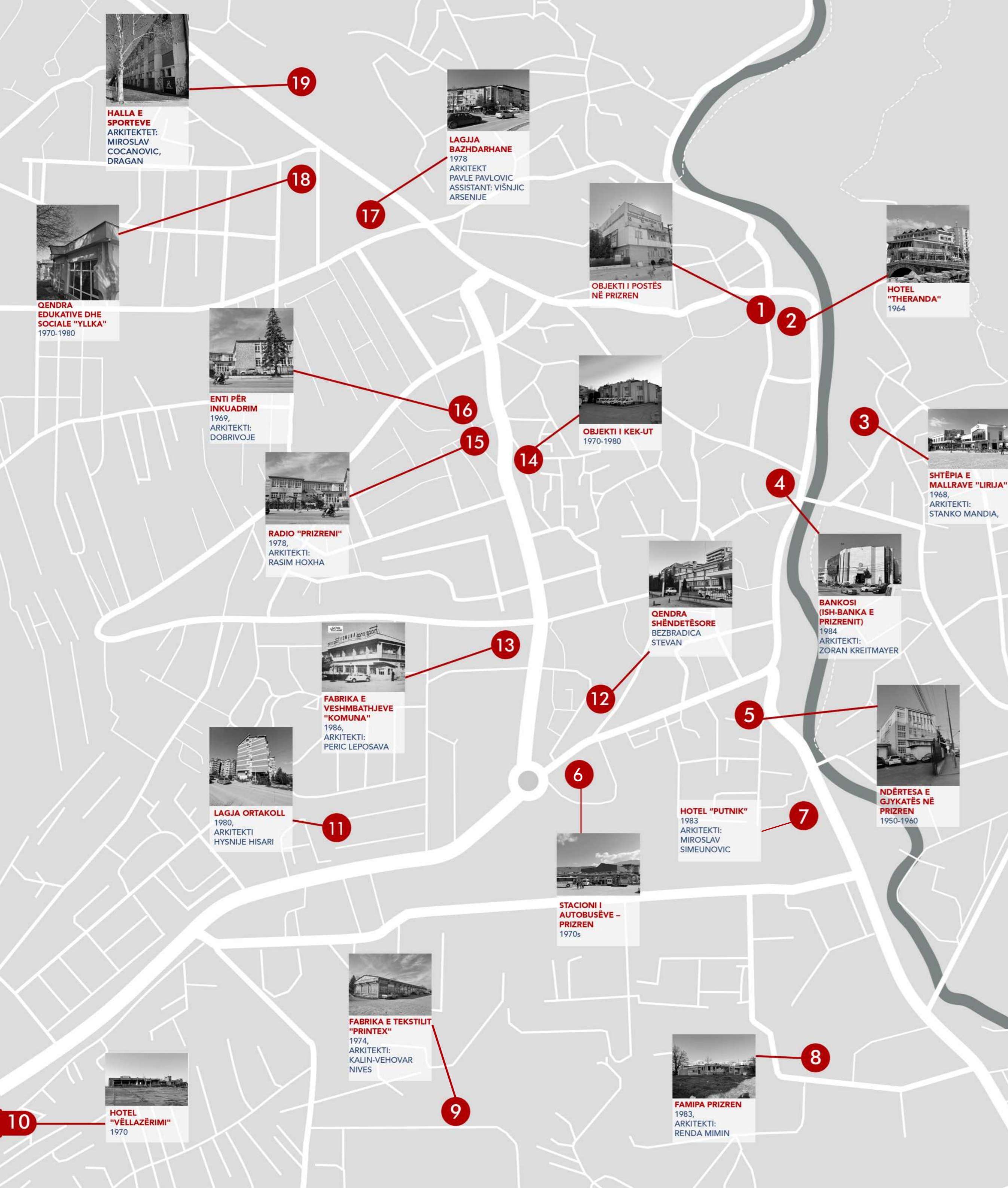
ME KALIMIN E VITEVE DHE NDRYSHIMET E MËDHA SHOQËRORE E EKONOMIKE, SHUMË PREJ TYRE JANË LËNË PAS DORE OSE JANË TRANSFORMUAR NË MËNYRA QË SHPESH I SHKËPUTIN NGA IDENTITETI I TYRE FILLESTAR. POR NUK JANË ZHDUKUR KREJTI. NË SHIKIMIN E NJË KALIMTARI TË VËMENDSHËM, NË HIJET QË HEDHIN NË DIELLIN E PASDITES, ATO ENDE FLASIN PËR KOHËN KUR MODERNIZMI PËRPIQËJ TË GJENTE RRËNJË NË KËTË QYTET TË LASHTË.

"ECJE NË TRASHËGIMINË MODERNE TË PRIZRENIT" ËSHTË NJË FTESË PËR TË DËGJUAR KËTO HISTORI TË PASHKRUARA, PËR TË NJOHUR DHE KUPTUAR MË MIRË KËTO STRUKTURA QË DIKUR FORMËSUAN NJË PJESË TË JETËS SË QYTETIT. ATO JANË PJESË E KUJTESËS SONË KOLEKTIVE – TË VJETRA, POR ENDE TË GJALLA NË ARKITEKTURË, NË KUJTIME, DHE NDSHTA NË TË ARDHMEN QË DO TË VIJË.

RRETH NESH

EC ANGAZHONET PËR QËNDRUESHMËRI EKONOMIKE DHE QEVERISJE DEMOKRATIKE NË NIVEL LOKAL (DHE RAJONAL) PËRMES MOBILIZIMIT TË KOMUNITETIT, MBIKËQYRJES SË VENDIMMARRJES PUBLIKE DHE PARTNERITETIT NË ZBATIM TË PROGRAMEVE DHE POLITIKAVE ZHVILLIMORE.

1. OBJEKTI I POSTËS NË PRIZREN

I ndërtuar gjatë periudhës moderniste, ky objekt përfaqëson një arkitekturë funksionaliste me linja të thjeshta dhe fasadë modulare. Ndodhet në qendrën historike të Prizrenit dhe ka shërbyer si qendër postare dhe telekomunikimi. Me hyrje të theksuar, shkallë dhe rampa, ndërtesa ruan rëndësinë e saj funksionale, duke mbetur një pjesë e rëndësishme e trashëgimisë urbane të qytetit.

2. HOTEL "THERANDA"

I hapur fillimisht në vitin 1964, ky hotel është rinovuar në vitet 1981 dhe 2012. I vendosur në qendër të Prizrenit, pranë monumenteve historike si Kalaja e Prizrenit dhe Xhamia e Sinan Pashës, hoteli ofron 90 dhoma dhe disa salla konferencash. Me arkitekturë të përshtatur me ambientin historik, "Theranda" mbetet një pikë referuese e turizmit në qytet.

3. SHËTËPIA E MALLRAVE "LIRIJA"

E ndërtuar në vitin 1968 nga arkitekti Stanko Mandić, kjo shtëpi mallrash është një ndër objektet më të rëndësishme tregtare të Prizrenit. Ndodhet pranë lumit Bistrica dhe lagjeve historike Pantelia dhe Potkalaja. Me një arkitekturë moderne dhe një organizim në tri nivele, ky objekt ka qenë një qendër e rëndësishme tregtare dhe vazhdon të jetë pjesë e jetës urbane të qytetit.

4. BANKOSI (ISH-BANKA E PRIZRENIT)

Projektuar nga arkitekti Zoran Kreitmayer dhe ndërtuar në vitin 1984, ish-Banka e Prizrenit, sot Bankosi, është një objekt me rëndësi arkitektonike dhe administrative. E vendosur në qendrën e qytetit, ky objekt modernist i viteve '80 me fasadë betoni dhe xhami ishte një qendër financiare para se të kalohej në administrimin komunal pas vitit 1999.

5. NDËRTESA E GJYKATËS NË PRIZREN

E ndërtuar në vitet 1950-1960, kjo ndërtesë shërben si qendra gjyqësore e qytetit. Me një arkitekturë funksionale, plani i saj drejtkëndor përfshin disa kate, me një organizim të qartë të hapësirave për administratë dhe sallat gjyqësore. Objekti mbetet një element i rëndësishëm në jetën institucionale të qytetit.

6. STACIONI I AUTOBUSËVE - PRIZREN

I ndërtuar gjatë periudhës socialiste, Stacioni i Autobusëve në Prizren është një nyje kryesore e transportit publik në qytet. Objekti ka një strukturë funksionale me një ndërtesë qendrore dykatëshe dhe një terminal të mbuluar për autobusët. Me një arkitekturë utilitare, ai përfshin elemente betoni dhe çatie metalike të valëzuar, duke reflektuar stilin racional të ndërtimit të kohës. Pas dorëzimit nga Agjencia Kosovare e Privatizimit në vitin 2023, stacioni është nën menaxhimin e Komunes së Prizrenit, duke vazhduar të luajë një rol kyç në lidhjen e qytetit me destinacione brenda dhe jashtë Kosovës.

7. HOTEL "PUTNIK"

I ndërtuar në vitin 1983 në Prizren, në "Rrugën Tirana", ky hotel kishte një sipërfaqe prej 500 m² dhe ishte pjesë e zhvillimit urban të qytetit. Projekti u realizua nga zyra projektuese "PLAN", ndërsa arkitekti i instalacioneve ishte Miroslav Simeunovic. Hoteli ofronte shërbime akomoduese për vizitorët dhe turistët, por sot nuk ekziston më.

8. FAMIPA PRIZREN

Një ndërtesë industriale e ndërtuar në vitin 1983 si pjesë e fabrikës "Famipa", e specializuar në prodhimin e metaleve dhe plastikës. Objekti përfshinte hapësira të ndryshme prodhimi dhe administrate, të ndërtuara me beton të armuar dhe blloqe Siporex për izolim të mirë. Pas luftës, fabrika nuk u riaktivizua dhe sot disa pjesë të saj janë transformuar në hapësira tregtare.

9. FABRIKA E TEKSTILIT "PRINTEX"

E projektuar nga arkitektja Kalin-Vehovar Nives, kjo fabrikë u ndërtua në vitin 1974 në zonën e Bazhdarhanes. Me specializim në prodhimin e tekstileve, Printex luajti një rol kyç në zhvillimin ekonomik të qytetit. Pas vështirësive ekonomike, fabrika u mbyll në vitet '90, por ndërtesa e saj mbetet një simbol i historisë industriale të Prizrenit.

10. HOTEL "VËLLAZËRIMI"

I ndërtuar në vitin 1970, ky hotel modernist u bë një nga simbolet e turizmit në Prizren. Me linja të pastra dhe fasadë të kombinuar me beton dhe xham, hoteli ofronte shërbime akomoduese dhe organizim ngjarjesh kulturore. Ai ka ruajtur tiparet e tij origjinale pavarësisht restaurimeve.

11. LAGJJA ORTAKOLL

E projektuar nga arkitektja Hysniye Hisari në vitin 1980, Lagjja Ortakoll ndodhet në veriperëndim të Prizrenit dhe është një nga zonat më të planifikuara të qytetit. Me ndërtesa pesë deri në tetë kate dhe hapësira publike funksionale si shkolla, parqe dhe qendra shëndetësore, projekti kishte për synim krijimin e një hapësire të organizuar dhe të qëndrueshme për banim.

12. QENDRA SHËNDETËSORE

Projektuar nga arkitekti Bezbradica Stevan, Qendra Shëndetësore ndodhet në qendrën e Prizrenit dhe është një objekt strategjik i organizuar në tre blloqe: mjekësia e përgjithshme, radiologjia dhe sektori teknik. Me korridore të gjera dhe ndriçim optimal, ndërtesa mbetet një element kyç i infrastrukturës shëndetësore të qytetit.

13. FABRIKA E VESHMBATHJEVE "KOMUNA"

E ndërtuar në vitin 1986 nga arkitektja Peric Leposava, kjo fabrikë ishte një ndër objektet kryesore industriale të Prizrenit. Ajo pati ndikim të madh në ekonominë lokale, duke krijuar vende pune dhe duke përmbytur nevojat e tregut vendas për textile.

14. OBJEKTI I KEK-UT

I ndërtuar në vitet 1970-1980, ky objekt shërbente si qendër për menaxhimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike në Prizren. Me arkitekturë moderniste dhe një dizajn funksional, objekti ka ndikuar në zhvillimin urban të qytetit dhe vazhdon të mbetet pjesë e infrastrukturës energjetike.

15. RADIO "PRIZRENI"

Ndërtuar në vitin 1978 nga arkitekti Rasim Hoxha, ky objekt u ndërtua për të mbështetur transmetimet e Radio Prizrenit. Struktura përfshinte studio, zyra administrate dhe hapësira për shërbime të tjera. Objekti është ndërtuar me një sistem linear të ngritur mbi nivelin e terrenit për stabilitet më të lartë.

16. ENTI PËR INKUADRIM

Ndërtesë moderne e ndërtuar në vitin 1969 nga arkitekti Dobriboje Bojkovic, si pjesë e zhvillimit urban të Prizrenit. Me linja të pastra dhe funksionalitet të lartë, ky objekt reflekton arkitekturën postmoderniste të kohës. Ka shërbyer si institucion social dhe administrativ.

17. LAGJJA BAZHDARHANE

Lagjja Bazhdarhane, projektuar nga arkitekti Pavle Pavlovic në vitin 1978, është një projekt urbanistik i fundit të viteve '70, i cili kombinon hapësirat rezidenciale me ato rekreative dhe publike. E vendosur në Prizren, projekti përfshinte sistemimin e gjelbërimit, hapësira për komunitetin dhe terrene sportive, duke reflektuar një qasje të strukturuar ndaj planifikimit urban.

18. QENDRA EDUKATIVE DHE SOCIALE "YLLKA"

E ndërtuar në vitet 1970-1980, kjo qendër ofronte ambiente për edukimin dhe zhvillimin e fëmijëve. Arkitektura e saj përfshin hapësira të ulëta, të shtrira horizontalisht, me hapësira të gjelbra për lojëra. Qendra ishte një pikë e rëndësishme për komunitetin lokal.

19. HALLA E SPORTEVE

E projektuar nga arkitektët Miroslav Cocanovic dhe Dragan Radulovic, Halla e Sporteve është një nga objektet më të rëndësishme sportive të Prizrenit. Me një sipërfaqe prej 8,430.76 m², ajo është e ndarë në tre grupe funksionale, duke siguruar ndarje të qartë të rrjedhave të lëvizjes për sportistët dhe publikun. Ky objekt shërben si qendër e aktiviteteve sportive dhe komunitare në qytet.